

Maj 2005
Nr. 13 / år 3
ISSN 1652-8859

Innehåll

- 1 En halv seger
- 2 Ta ansvar för asylpolitiken
- 3 Fejkad apati eller humanitär Katastrof?
- 4 Vad säger rapporterna om barns situation?
- 5 Manifestation för de apatiska flyktingbarnen

Ansvarig utgivare:

Sara Ghasemyani
sara.ghasemyani@spray.se

Redaktör:

Soleyman Ghasemiani
soleyman.ghasemiani@spray.se

Adress: Box 69 / 424 22 Angered

- Tel: 070- 444 15 78
- Fax: 08- 590 737 99
- barnenforst@spray.se
- www.barnenforst.se
- www.childrenfirstinternational.org

En halv seger

Den senaste tidens omfattande protester mot den nuvarande svenska flyktingpolitiken i allmänhet och de apatiska flyktingbarnen i synnerhet tvingade till sist regeringen att backa ett steg. Den senaste tidens omfattande protester mot den nuvarande svenska flyktingpolitiken i allmänhet och de apatiska flyktingbarnen i synnerhet tvingade till sist regeringen att backa ett steg. sätt på vilket dessa barn behandlas av de ansvariga myndigheterna. Förra veckan lämnades över 125000 namnunderskrifter till Migrationsministern Barbro Holmberg till stöd för en allmän

Migrationsverket har nu beslutat att stoppa utvisning av apatiska flyktingbarn tills vidare.

Tusentals människor över hela landet uttryckt sin oro och sin avsky mot det

flyktingamnesti för de flyktingar som redan befinner sig i landet och fått sina ärenden prövade av Migrationsverket eller

 gå till sidan 7

Ta ansvar för asylpolitiken

Vi som jobbar på barn- och ungdomspsykiatriska mottagningen Nordost känner en stor frustration över att bevittna, hur barn och deras föräldrar bryts ned i asylprocessen. Vår uppgift är att "igenkänna, lindra och bota", men med asylsökande kommer vi till korta med våra metoder.

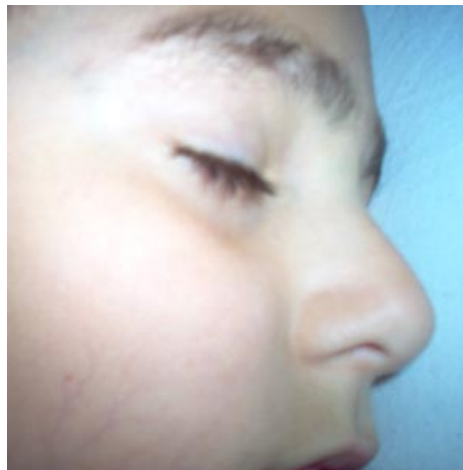
Vi har på mottagningen lång erfarenhet av att arbeta med flyktingproblematik, trauma och asylsökande. Vi märker hur förändringar i flyktingpolitiken har ökat belastningen på barnen. Barnkonventionen efterlevs inte. Begreppet humanitära skäl verkar ha mist sin betydelse. Om en familj får uppehållstillstånd eller ej är helt omöjligt att förutse.

Vår mottagning deltog i den nationella samordnarens kartläggning av asylsökande barn med uppgivenhetssyndrom. Vi hittade tolv barn som hade tecken på uppgivenhetssyndrom. På BUPs slutenvårdsavdelning hade man endast ett barn i apatiskt tillstånd.

De tolv barn vi hittade

hade samtliga varit utsatta för grava traumatiska upplevelser i hemlandet. Om både det förflutna och framtiden blockeras verkar det förståeligt att barn och familjer reagerar med ett så kallat freezetillstånd.

Vårt förebyggande arbete bromsar upp förloppet mot

ett allvarligt psykiatriskt tillstånd. Men vad är det vi gör med våra patienter? Bevittnar en pågående "misshandel" av barnen utan att kunna stoppa den!

Om barn utsätts för sexuella övergrepp eller barnmisshandel är det en självklarhet att vi medverkar till att sätta stopp för övergreppen. Därefter kan vi erbjuda behandling.

I asylärenden tvingas vi medverka i ett uppdrag som

etiskt är mycket tveksamt. Vi kan endast bevittna ett psykiskt lidande i slutändan kan resultera i att barnet skärmar av sig totalt från omvärlden och hamnar i ett apatiskt tillstånd.

Kontakten med de asylsökande blir ofta långvarig, vilket innebär två-fyra år. Varken barnet eller föräldrarna blir bättre, oftast blir de sämre.

Före kriget eller flykten har barnen oftast inte varit i behov av barnpsykiatri. Krigstrauma och tillvaron som asylsökande är orsaken till att barnen visar barnpsykiatriska symptom.

Vår uppfattning är det svenska samhället måste ta ansvar för en misslyckad asylpolitik, som åtminstone delvis har orsakat ett omfattande psykiskt lidande hos flyktingbarn och deras familjer. Barn och familjer som prövats enligt den gamla rättsosäkra ordningen bör ges permanent uppehållstillstånd.

Ole Hultmann, leg psykolog, leg psykoterapeut, specialist i klinisk psykologi

Hedvig Kalén, leg psykolog

Birgitta Harrysson, socionom

Artikeln var ursprungligen publicerad i Göteborgs Posten, Fria ord 2005-05-06.

Fejkad apati eller humanitär katastrof?

Mariela Quintana Melin

Förra onsdagen presenterade psykologen Marie Hessle och sociologen Nader Ahmadi första delen av sin utredning om de apatiska flyktingbarnen. Marie Hessle är tillsatt av regeringen för att utreda varför apatiska flyktingbarn bara finns i Sverige. Samtidigt visar internationell forskning att det inte alls är ett svenskt fenomen.

Pervasive refusal syndrome, PRS kallas det syndrom som de apatiska barnen uppvisar. Bryan Lask som har forskat om PRS under femton år har sett apatiska barn i England, USA, Kanada, Australien och Norge. Men enligt regeringen är symptomen helt och hållet en svensk företeelse. Trots att TV-programmet Uppdrag Granskning gjorde ett reportage om denna självmötsägelse i mars, fortsätter Marie Hessle att påstå att fenomenet bara finns i Sverige. På Dagens

Nyheters debattsida 27 april upprepar hon detta tillsammans med sociologen Nader Ahmadi. De bägge menar också att tillståndet inte förekommit innan år 2002.

– Att apatiska flyktingbarn är unikt för Sverige tror jag inte på. Men det kanske är vanligare i Sverige på grund av den speciella asylprocessen, säger Erik Helgesson, aktiv i kampanjen för flyktingamnesti i Göteborg, till Internationalen.

– Sjukdomsutvecklingen kan också vara olika för olika barn, därför kanske man inte hittar exakt samma

symptom i alla länder. Erik Helgesson är kritisk mot utredningen. Han tycker inte att Marie Hessle presenterar någonting nytt i sin utredning.

Apati i krigszoner

– Jag litar inte på Marie Hessle som utredare, och jag känner ingen som gör det. Hon är bara en nickedocka åt regeringen, säger Erik.

– Hon vill bara överbevisa och argumentera mot oss som tycker att alla flyktingar borde få amnesti. Hon utreder ingenting!

Kritiken mot Marie Hessle och utredningen har varit stor. Bland annat för att utredarna inte tar reda på vad barnen varit med om innan de kommit till Sverige. I utredningen har Hessle och Ahmadi kommit fram till att 87,5 procent av barnen kommer från forna Sovjetunionen och före detta Jugoslavien.

Att misär och krig har präglat dessa länder verkar inte Marie Hessle se som en förklaring till insjuknandet. Istället förklaras det med att föräldrar och närstående till barnen mått psykiskt dåligt och därför inte kunnat ta hand om sina barn. Att det är en så stor andel barn från de forna öststaterna som blir apatiska går också att

ifrågasätta, enligt Erik Helgesson.

– För två veckor sedan hade vi en diskussion med Göran Bodegård som är klinikchef för barn och ungdomspsykiatri i Stockholm. Han berättade att det apatiska tillståndet också förekommer i krigshärjade områden, till exempel Libanon och Kongo, säger Erik.

"Vill inte vara i det här landet"

Marie Hessle och Nader Ahmadi medger till viss del i sin debattartikel i Dagens Nyheter att det finns apatiska flyktingbarn i andra länder, till exempel sju barn i Norge. Samtidigt understryker de att sex av dessa från början insjuknat i Sverige.

– Vad tror Marie Hessle? Att barnen fejkar tillståndet av gammal vana när de kommit till Norge? Hela utredningen är helt absurd, säger Erik.

T V 4 : s n y h e t e r rapporterade 27 april att Marie Hessle i en tysk film ifrågasatt huruvida de apatiska barnen verkligen är sjuka. Hon antyder i filmen att det istället är föräldrarna som tvingat barnen. I filmen säger Marie Hessle bland annat att de apatiska flyktingbarnen "kanske inte vill vara i det här landet", "man kanske vill vara i sitt

hemland" och "man kanske också varit indragen i en falsk historia med falsk identitet".

Med det menar Hessle att en del barn som smugglats in i Sverige egentligen inte kommit med sina riktiga familjer, utan använts till barnarbete och sexslaveri. "Om det är så att man mår bättre och reser sig upp av att skickas tillbaka till sitt hemland så är det viktig kunskap för oss", säger Marie Hessle i f i l m e n . I en intervju med DN 30 april säger Marie Hessle att hon inte vet om hon står för dessa uttalanden idag eftersom hon inte minns de exakta frågorna från intervjun.

Försiktighetsprincipen bör råda

Erik Helgesson från k a m p a n j e n för flyktingamnesti tror inte alls att barnen mår bättre av att skickas tillbaka till sina hemländer.

– Försiktighetsprincipen ska råda i sådana här fall. Man kan inte vara säker på att barnen ska få vård i sina h e m l ä n d e r . I

Barnkonventionen står det att man inte får skicka tillbaka barn om man inte är säker på att de får vård i hemlandet. Regeringen håller på och laborerar med liv, det är oacceptabelt. De tillämpar en omvänd försiktighetsprincip och skickar hem barn för att dö.

– Visst kan man utreda varför barn blir sjuka, men tills utredningen är klar måste alla få stanna i Sverige och få bra vård, säger Erik.

I intervjun med DN försöker Marie Hessle förklara varför apatiska barn bara finns i Sverige. Hon argumenterar emot att asylprocessen skulle göra barnen apatiska.

– Det är rimligt att tro att asylsituationen kan vara EN faktor som påverkar dem, men det är långt ifrån hela sanningen, säger Hessle i intervjun.

På frågan om det tar för långt tid innan människor får reda på om de får asyl eller inte, och om detta kan påverka barnen svarar Marie Hessle:

– Jag är inte säker på att det är problemet. En del av de här barnen vet inte ens om att de befinner sig i en asylprocess.

Denna artikel var ursprungligen publicerad i Internationalen nr 18, 2005.

Jag börjar mitt tal med min oro över det förhållande som nu råder över världen vilket gör att man tänker mest på vinster än på världens invånare och dess sårbarhet. Rapporter visar att mer än 125 millioner barn är utestängda från utbildning och 200 millioner håller på barnarbete och många är offer för sexexploatering och kidnappning.

Under de senaste 10 åren har kriget drabbat över 25 millioner och tagit livet av minst 2 millioner av dem. Varje år dör 10 millioner barn av hunger, näringsbrist och enkla behandlingsbara sjukdomar som går att bota med vaccination. Varje dag utsätts barn för ofattbara övergrepp och förnekas sina rättigheter för att staterna

Vad säger rapporterna om barns situation?

Mona Kosha

Denna artikel är Mona Koshas tal på Barnen Först:s tredje konferens i Stockholm 11-12:e februari 2005. Mona är medlem i organisationen "The Model United Nations Program" i

och de ansvariga myndigheterna struntar i sina åliggande att skydda barnen. En av de nya frågorna som har med barnens hälsa, rättigheter och vård över hela världen och särskild i fattiga länder att göra är barns arbete. Barnarbete drabbar mer än 200 millioner barn i hela världen. Majoriteten av de här exploaterade barnen blir fysiskt, psykiskt, och även sexuellt utnyttjade.

ILO, Internationella arbetsorganisationen, uppskattar att varje år dör 22 000 arbetare i otrygga arbetsmiljöer. En stor del av

offren för de 270 millioner arbetsolyckorna och de 160 millioner kända sjukdomsfallen med anknytning till arbetet, är arbetande barn i de farliga och otrygga arbetsmiljöerna.

Det är fattigdomen som tvingar barnen till de svåra och fysisk mycket ansträngande

arbetsuppgifterna då deras fattiga föräldrar inte kan försörja dem. Barnarbete tar inte bara livet av barnen utan den leder också till att de inte kan utbilda sig och dra sig ur den onda och begränsade fattigdomsprocessen som reproducerar eländet hela tiden. Starterna måste ansvara för tillräckliga löner för arbetare för att de ska kunna försörja sin familj, trygga barnens utbildning och för att deras barn inte skall tvingas till barnarbete.

Man förväntar sig att dagens tekniska utveckling borde leda till minskade fysiskt ansträngande arbetsuppgifter. Detta stämmer tyvärr inte med verkligheten. Den tekniska utvecklingen och den ökande användningen av kemiska medel lett till en ökning av allvarigare arbetsolyckor bland barn eftersom barnen i större

omfattning saknar skydd, kunskap och utbildning för att kunna använda dessa material på rätt sätt. Samtidigt ökar risken för, arbetsolyckor, dubbelarbete som sliter och utbränner barnens kropp med låga löner och gamla och slitna arbetsverktyg och dålig mat

och näring som gör att barnen dör av denna onda cirkel.

Många av dessa arbetande barn utsätts också för fysiska och sexuella övergrepp, hamnar i missbruk och får aids i de hårda och omänskliga arbetsmiljöerna.

Det här pågår samtidigt som arbetsgivarna inte har några som helst tankar på barnens situation och för att skydda sina små arbetare och förebygga arbetsolyckor och övergrepp. Fackföreningarna gör inte heller tillräckligt mycket för att förändra dessa förhållanden och för att höja arbetarnas medvetenhet och kunskap om sin livssituation och sina rättigheter.

Just nu är barnarbete och dess konsekvenser ett stort

problem i hela världen och kommer att förintna de oskyddade barnen mer och mer.

Det är klart att man inte kan bli av med barnarbete helt och hållet endast genom att upprätta lagar och regler mot barnarbete. Lika viktigt är det att staterna ser till de skyddande och trygghetslagarna genomförs och att inga barn skall utsättas för arbetsolyckor och andra faror och övergrepp. Det är den grova verkligheten som drabbar de minsta samhällsmedlemmarnas vardag vilket måste åtgärdas omedelbart.

Det är viktigt att vi avslöjar de stater som skapar en marknad för barnarbete och att de tvingas att betala skadestånd till familjer med arbetande barn. Jag hoppas att vi med hjälp av våra organisationer som Barnen Först, kunna utrota alla de problem som drabbar barnen världen över.

Sexuell exploatering

Ett annat omskakande och skrämmande problem i världen är sexuella övergrepp på barn. Man uppskattar att två miljoner oskyddade barn utsätts för sexuella övergrepp. En av orsakerna till den här

företeelsen är massmedias likgiltighet för fenomenet. Men viktigast av allt är staternas passivitet gentemot sexhandeln med barn. För många av de fattiga barnen är livet så hårdt och omänskligt att den enda utvägen för att överleva blir att sälja sig för små pengar.

I länder med islamisk lagstiftning praktiseras reaktionära seder som minderåriga flickors giftermål. I enlighet med dessa lagar behandlas flickor och pojkar helt olika på ett orättvist sätt. Detta öppnar uppenbart för sexuell exploatering av minderåriga flickor. Unga flickor räknas som sina makars eller sina faders ägodelar och sällan stötts av staten eller domstolväsendet vid sexuella övergrepp; särskild om det är inom familjen.

Barn som är utsatta för sexuell exploatering eller sexuella övergrepp löper större risk att drabbas av aids och andra veneriska sjukdomar. De barn som har förlorat sina föräldrar till

följd av aids är en mycket svag och hotad grupp. Många kidnappas och

förvandlas till sexslavar. I de länder där handel med barnsex pågår, saknas särskilda lagar mot bekämpningen av sex med barn. Värre är det faktum att ibland är myndigheterna själva inblandade i den sexuella exploateringen av barn.

I de länder där det finns lagar mot sex med barn saknas oftast effektiva åtgärder och metoder för att bekämpa huvudmännen bakom sexuell exploatering av barn. Många gånger är det tyvärr de unga offren själva som drabbas av myndigheternas rättsliga åtgärder istället för de skyldiga förövarna. Detta visar på ett grundläggande fel och det sjuka systemet när de skyldiga går fria medan offren får plikta istället.

Vi får inte låta detta övergrepp på barn fortsätta. Världen får inte se med blida ögon på den sexuella exploateringen av barn. Mediernas exponering av barn som sexuella objekt måste stoppas också omedelbart. Barn kan inte och skall inte ta hand om sig själva. De är inte mogna det ansvaret och kan inte stå på egna ben utan behöver samhällets skydd för sin normala uppväxt. Detta är en grundläggande mänsklig rättighet som måste gälla världen över.

Barnarbete, sexuell exploatering av barn och trafficking med barn är inte

de enda problemen som barn lider av men det är bland de viktigaste som måste åtgärdas.

Trots all det elände som drabbar barn är jag inte pessimistiskt vad gäller framtidsutsikterna. Det går att ha en bättre värld om vi slår samman våra krafter och sätter stopp för eländet. Barnens röst måste höras och deras rop på hjälp måste besvaras.

**Översättning från persiska:
Leyla Ghasemiani**

En halv seger.....

Utlänningsnämnden.

Barnen Först räknar regeringens beslut att stoppa utvisningarna av apatiska flyktingbarn som en halv seger. Detta är ett steg i rätt riktning men vi får inte glömma att målet är fortfarande inte nått.

De apatiska barnens situation är fortfarande det samma. Så länge de inte har fått den grundläggande tryggheten i tillvaron kommer lusten till livet inte tillbaka. För att komma tillbaka till livet behöver dessa barn en omvärld som erbjuder dem värme, respekt, förståelse och

sätter deras bästa i första rummet. Om detta är en stor majoritet av de experter som i sitt arbete har med barn att göra, överens om. Vi måste fortsätta med våra ansträngningar tills de ansvariga myndigheterna efterlever de internationella konventionerna förbehållslost om att ha barnets bästa för ögonen i vart och ett ärende där barn är inblandade.

De apatiska flyktingbarnen är en skam för den svenska flyktingpolitiken. Upp mot denna skam!

Manifestation för.....

denna omänskliga behandling av barn, den 20:e april kl. 16.00. i Stockholm, Mynttorget, tillsammans med andra organisationer. Vi uppmanar alla människor och organisationer som sätter värde för människolivet och barns rättigheter att ansluta sig till denna manifestation.

Soleyman Ghasemiani
Ordf. Barnen Först
2005-04-15

Manifestation för de apatiska flyktingbarnen

utlänningsnämnden påstår också på fullt allvar att de har haft barnens bästa för ögonen i vart och ett flyktingärende med barn i allmänhet och apatiska barn i synnerhet.

Det konstiga är att den överväldigande majoriteten av alla de professionella människor som i sitt arbete kommer i kontakt med dessa

Regeringens företrädare brukar påstå att det är med hänsyn till barnens bästa de avslår frågan om generellt uppehållstillstånd till de apatiska barnen. Man menar också att det inte går att klumpa ihop grupper av individer utan det är ett individuellt provning av asylskälen som gäller. Migrationsverket och

barn, är bestörta över dessa myndigheters hantering av asylärendena. Läkare, psykologer, kuratorer, barnrättsorganisationer, asylkommittéer m.m. kritiserar ständigt den totala avsaknaden av barnperspektiv och humanism i många asylbeslut. Gång efter gång har dessa myndigheter

struntat i läkarutlåtanden och utvisat sjuka och livlösa barn ur landet.

Statistiken också avslöjar regeringens osanna påståenden att man tar hänsyn till de apatiska barnen vid sina bedömningar. Två av tre av de apatiska barnen har fått avslag på sin ansökan vid den "individuella provningen".

Denna behandling av barn i allmänhet och de apatiska barnen i synnerhet är grymt och omänskligt. Denna inhumana flyktingpolitik måste avvecklas. Barn skall aldrig få lida för de vuxnas val och beslut. Att låta barn svälta i hjäll inför allas ögon, är ett uppenbart brott mot de grundläggande mänskliga rättigheterna och alla internationellt erkända konventioner om mänskliga rättigheter.

Därför protesterar vi mot

 gå till sidan 7

Barnen Först

Ordf. Soleyman Ghasemiani

Barnen Först
Vatthagsvägen 13
194 52 Upplands Väsby

Tel: 070- 444 15 78
Fax: 08- 590 737 99
barnenforst@spray.se
www.barnenforst.se

OBS!

Vi har ny adress!

www.barnenforst.se

Children First

Main Office:
Chair Person, Soraya Shahabi
CF, BM Box 2592
London WC1N3XX / England

Tel. 44-798 134 3101
Fax: 1-413-639- 1602
childrenfirstinternational@yahoo.ca
www.childrenfirstinternational.org